

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adóznak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 frt — Félévre 2 frt — Negyedévre 1 frt. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarecz Sándor könyvkereskedése, hová az előfizetési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
--	--	--

Válasz Tek. Csemegi Antal urnak Helyben.

Kedves bátyám!

Hozzám intézett, nyomtatásban kiadott és a „Tiszavidék”-hez mellékelte nyílt leveledet olvastam. Olvastam pedig figyelemmel úgy az abban foglalt vádak ellenem és pártom ellen, mind védekezésetet vádjaimmel szemben. Annyit azonban előre is kijelentek, hogy azt a gunyolódó modort, melyet röpiratodban használ, követni nem fogom; hanem a helyett iparkodni fogok, lehetőleg tárgyilagosan elbírálni állításaidat és azokat, mint a valósággal szemben ellentéteket megezáfolni és a vádak, miket ellenem és azon párt ellen, melyhez szerencsém van tartozhatni, vissza szórni te reád és renegáttá lett híveidre.

Mint homályba burkolt irálylyal fogalmazott leveledből kivesszem, első sorban azzal vádolsz, hogy nem valami finom modorban bíráltam el a f. hó 2-án tartott községi közgyűlés és a 3-án tartott iskolaszéki ülésben hozott, reám nézve sérelmes határozatokat.

Hát én azt elismerem, sőt mi több, szerkesztésem alatt megjelenő „Csongrádi Lap”-ban azokat a kifejezéseket ezentúl is használni fogom mindannyiszor, a hányszor úgy az iskolaszék, mint a községi közgyűlés tul fogja lépni hatáskörét, vagyis ha hivatalos hatáskörét a szabad vélemény korlátozására használja fel.

Együttal azt is tudomásodra hozom, hogy bármennyire törtök is ellenem, bármennyire iparkodtok is elnémitani az igazság szavát, vagy bármiféle tisztességes emberhez nem méltó fegyverrel próbáltok is letéríteni az egyenes utról, én arról letérni még akkor sem fogok, ha sötét és görbe utaitokat az egyenes uttal keresztül metszem.

Körülbelül azt is írod, hogy én azért burkolódom a szabadelvű pártiság köpenyébe, mert ez által hatalmas pártfogókat akarok magam részére biztosítani.

No hát kedves bátyám! nagyon esalatkozol. Ugy látszik, hogy a milyen érzést táplálsz kebledben saját magad és elvtársaid irányában, úgy ítéléd meg az én gondolkodás módomat is. Az igaz, hogy én a jelenlegi szabadelvű kormánypart egyik szerény harczosa vagyok, de kormány-

pártiságom csak addig fog tartani, még a kormány liberális alapon áll. Azon esetben, ha az ország kormánya változik, nevezetesen azokat a liberális reformokat, melyeknek keresztül vitelére a jelenlegi szabadelvű kormánypart vállalkozott, egy másik a napirendről leveszi, hát biztosítalak, azt a kormányt szavazatommal támogatni nem fogom, hanem követni fogom a szabadelvűpartot, esetleg az ellenzéket is.

Ti azonban egész másként gondolkoztatok a multban: Szívákokat csak addig támogattatok, még saját érdekeitek szekerét segített tolni. Mihelyt azt nem tette, ellene fordultatok.

Nálatok az elv nagyon is mellékes dolog. Hatalomra jutni bármiféle uton és azt a hatalmat kiaknázni a jelszavatok.

Üldözni azt, a ki másként gondolkozik.

A ki céljaitok utjába merészel állni, azt képesek lennétek felnyergelni. Egyáltalában azt akarjátok elérni, hogy magatok minden ellenőrzés nélkül gazdálkodhassatok úgy, a hogy az éppen nektek tetszik.

Az egészben pedig az a legszegenyesebb, hogy éppen te vállalkoztál arra a nem éppen tisztességes

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

Klárrika csárdás.

Kertben egy rózsafa, rajta virág.
Hajlik a, hajlik a rózsafaág.
Rajta dalol, zokog a csalogány.
Fáj szive hütelen párja után.

Búsan epedve a méla dalon,
Lányka bolyong el a kerti uton.
Itt sirok éneken egyedül,
Kedvesem elhagyott hütelenül.

Énekelj, énekelj kis madaram!
Árva szivemnek is bánata van.
Mig szavad' hallgatom bú utamon,
Tán zokogó dalod' eltanulom.

Azt beszélnek, nincs már többé hű legény,
Tiz lánytól is visel rózsát a szivén.
Hajlik ide, oda is, hajlik jobbra balra is,
Valamennyi legény csak van, mind hamis.

Mint a legény, éppen olyan a leány,
Ma utánad eped, holnap más után;
Hajlik ide oda is,

A zuzája is hamis,
Leány vagyok, olyan vagyok magam is!
Zoltán Kálmán.

Dankó Pista, legujabb nótái.

1. Hallod rózsám Katika.

Hallod rózsám Katika, Katika,
Kell e doktor patika, patika?
Ha kell doktor, ha kell a patika,
Katika jer ide a karomba.

Addig csüröm csavarom, csavarom,
Segitek én a bajon, a bajon,
Ha két karom átölel Katika
Az lesz a doktor meg a patika.

Száraz malom van a falu végén.

Száraz malom van a falu végén,
A rózsám a molnárja, molnárja,
Minden reggel ki kijárok hozzá,
Csókot hintek reája, reája.
Jaj Istenem, de edes is a csókja,
Jaj de hamis, jaj de nagyon hamis
Mézert tart a szájába, szájába.

Dankó Pista.

Egy pillantás a menyországba.

— Tulvilági kép. —
Lefesti: Mártonffy Imre.

Türelmetlenkedel?

Hogy a nagyhatalmak egyik nagy hatalmassága, az írói világ ily messze van? Nem lehet az Ur trónjához közelebb, mert igen sok esetpatét csinálnak, aztán temérdek krakéler is van köztük, az ugynevezett „revolver” zsurnaliszták, Federvich Kőbik s ezek rontják itt épügy, mint a földön a tisztességes irodalom műveinek tekintélyét. Az Akadémia elnöke báró Eötvös József karöltve Széchényi István gróffal, már is ki akarja tiltani őket. Csak jer a tudósok és államférfiak csarnokába, igen sok ismerősre találsz. Látod ott, hogy körül fogják Baross Gábort, kinek tiszteletére bankettet rendeznek az öregek. Trefort, b. Eötvös József és Pauler az asztalfőnél. Ott vannak: Kerkápoly, Andrássy Gyula gróf, Batthyányi Lajos gróf, Deák Ferencz, Gorove István, Szende Béla, Ráday Gedeon gróf, a francziák közül Gambetta, Grévi, az angolok közül Cromvell, Pitt, Palmerston lord, Beaconsfield, az olaszok közül Cavour, Machia-

szerepre, melyekre még saját pártbelieid közül más, mint kívüled talán még Forgó Imre bírótársad nem vállalkozott volna.

Még én lapomat tökéletesen elzártam az ellened özőszámra beérkezett cikkek elől, sőt be tudom tanusítani, hogy lapom nyiltterében nem adtam helyet az ellened irányuló cikkeknek, habár azon cikkek közül nem egy volt olyan, mely magatartásodat és eljárásodat igazságosan a tényeknek megfelelően vette kritika alá. Azt is mondhatom, hogy pártfeleim gyanusítani kezdtek azért, hogy tégedet annyira megkíméltelek, holott te a „Tiszavidék“ hasábjain nem egyszer, hanem számtalanszor a legkíméletlenebbül huzeltad meg a helybeli szabadelvű párt vezérferfiat. Már azzal is gyanusítottak, hogy talán én is renegáttá lettem a te kedvedért.

Mindezekért te azzal fizetsz, hogy az ellenem irányult hajszának a legkitartóbb vezetője vagy.

Te indítványoztad a községi közgyűlésben a sajtóper ellenem azért, mert a szerkesztésem alatt megjelent „Csongrádi Lap“-ban felmertem szóllalni a 110%-os községi pótdó ellen.

Azért, mert szemetek közé mertem vágni azt, hogy a választás előtt a népnek nem egyszer, hanem számtalanszor azt az ígéretet tettétek, hogy ha ti juttok uralomra, a közterheken könnyíteni fogtok. A helyett, hogy könnyítettetek volna, éppen a legszegényebb néposztályt, a ki mindennapi falat kenyereből ad oda egy darabot akkor, midőn adót fizet, 40%-kal több községi pótdóval rótták meg, mint a módosabb földbirtokos osztályt.

Hát a mi a sajtóper illeti, annak csak örülök. Legalább tudomást vesz róla az ország, hogy Csongrádon, Csemegi Antal bíróságának 3-ik hónapjában, annak az embernek, a ki

a nép érdekében fel meri szavát nyilvánosan emelni, Csongrád város községi közgyűlésében azok a képviselők, a kiket a nép saját érdekének megóvása czéljából küldött a közgyűlésbe, sajtóper akasztanak a nyakába.

Ezért a sajtóperért nekem nincs okom pirulni, hanem ti szégyeljétek magatokat!

Te voltál az is, a ki fegyelmi vizsgálatot indítványoztál ellenem az iskolaszékben azért, mert Hegyinek nem szoktam adósa maradni. Hát biz ezt a szomorú szerepet kioszthatad volna Forgó Imrének is. Ő az ilyenekre örömezt vállalkozik.

Valószínű azonban, hogy te csak is azért vállalkoztál rá, hogy mennél lokrosabb érdemeket szerezz magadnak pártvezérként Hegyi Antal előtt.

Allításaid közt az a legnevetésesebb, hogy mi, illetve pártunk buktatta el az általad oly nagyra becsült Szivákot.

Hát édes bátyám! nem te, vagy ti voltatok azok, a kik Szivák ellen már évekkal ezelőtt, mint a vakandok, áskálódtatok?

Nem te és pártod kortessai voltak azok, a kik boldogult Csongrádi G. doktort felfogadtátok szerkesztőnek csak azért, hogy a szerkesztése alatt megjelent „Csongrád“-ban éppen Szivákot szakadatlanul a legrutabb módon gyanusíthassátok?

Nem tik voltatok-e azok, a kik egy ízben Csatárral, és midőn nem sikerült, Heltai Ferenczcel próbáltatok szerencsét Szivák ellen?

Végre Hockkal azután elértétek czéljaitokat, mert nem csak Szivákot buktattátok el, hanem Csongrádvárosát is.

Azt reményled, hogy levelednek meg lesz az a kedvező eredménye, hogy tévedéseimet belátva, jó utra fogok térti.

Hát erre én csak annyit merészelek megjegyezni, (azon reményben,

hogy sajtóper nem akasztok ujból a nyakamba) én nem tévedtem el. Én ott állok ma is, a honnan te ellillantál. —

En tiszta, egyenes uton járok, hanem te igen helyesen tennéd, ha a eselszövények tekervényes utjáról egyszer valahára már letérve, rálépnel a nyiltszivűség egyenes útjára.

Csongrád, 1893. okt. 21.

Maradtam öcséd,
Éder János.

Hamis vádaskodás.

Nagyon szomorú dolog, hogy f á r s a d a l m i é l e t ű n k gyökerét még folyton rágja az emberi gyarlóságból és valószínűleg ideges betegségből eredő gyűlölködés, melynek napirenden való következményei: hamis vádak szórása és a mi még ennél is rutabb dolog: hajsza, egyes emberek erkölcsi tönkretetésére! Az egész vármegyében és különösen nálunk dívik ez a fajtája a becsülettiprásnak, a mely téren igazán mintahírhedt várossá emelte Csongrádot a „Tiszavidék“ czimű helyi lap, mely üti azokat, kik ninesenek vele egy párton, megbuzcolja azokat, a kik vele ellenkező nézetet mernek hangoztatni, vagy ilyent kijelenteni elég bátrak.

Jól lehet a magam rézzéről nem sokat adok a személyem ellen indított támadásokra, mert a kik ismernek, azok ugyis tudják, hogy a támadás igaztalan, a kik pedig még nem ismernek, azok ugysen veszik majdán irányadónak a hepeziáskodó „Tiszavidék“-et; még sem hagyhatom szó nélkül ennek legutóbbi számában megjelent „Hivatalos buzgóság“ czimű ujdonságát, mert ebben a hazug közleményben nem csupán személyem van megümadva, hanem megvan támadva maga az ügy — a népoktatás ügye, melyet 19. éve, mint polg. isk. tanító és az utóbbi időben 1887.

velli, az oroszok közül Akszakov stb. A tudósok közül ott az ujon érkezett Keleti Károlyt, Budencz Józsefet, Ballagi Mórt, Hunfalvi Pált, Henszlmann Imrét, az öreg Chewreul francia vegyész, ki éppen most vitatkozik Nendtvich Károly magyar collegájával, Galilei híres fizikust, Newton híres csillagászt. Mindmegannyi folytatja kutatásait. Amit a föld ki nem aknázhathott évezredekben át, azt itt mind egyesítve látod. Kár, hogy a földi irodalom nem kutathatja ki azokat, miket idefönn századokon át már tudnak. A repülő gép, kormányozható lég-hajó, perpetum mobile, beszélő kutyák stb. melyek nálatok mind megfejthetlen problémák, itt rég elfeledett mindennapi dolgok. De nézd ott félrevonultan Sennyey Pált, Somssichot, ők itt is megörzik konzervatív politikájukat. — Királyi Pált, ki epp most meséli el a politikai helyzetet, persze Szapáryt nem dicséri. Csanády Sándor pedig Csatar Zsiga kezét szorongatja.

Most pedig a nők csarnokát elkerülve lépünk be az írók csarnokába. Tegyük látogatást a menyországi „Otthon“-ban. Ennek az elnöke Csiki Gergely. Éppen tegnap adták egyik drámáját „A kétfejű apát“ telt

ház előtt. Azt mondja rá Feullet Oktáv. ki megnézte, hogy fölülmulja Dumas Sándor valamennyi műveit. Mert tudd meg, itt a menyországon egy közös nyelv van, melyet hivatalos nyelvnek neveznek és ezt mindenki beszéli. S c h a k e s p e a r e bírálatára az egész írói világ kíváncsi. Voltgiere nek nem tetszett, sem pedig Beyer Dumenoirnak. Node itt is áll a földi közmondás: de gustibus non est disputandum. Szigligeti Ede, Balázs Sándor, Tóth Kálmán és Gyóry Vilmos üzik a csendest, Tóth Ede és Csepreghy Ferencz pedig makaót játszanak. Egy cseppet se hazártíroznak. Mert a menyországi törvény nem tiltja a ferblit és makaót, de a hazártírozást szigoruan tiltja és a 28,545. § 3884. kikezdése szerint két hónapi felhőfogságra itéli a bűnöst.

Emitt a költők heves diskúsióba vannak. A két Kisfaludy irigyi Bajza és Vörösmarty hegemoniáját, kiknek versei 2000. kiadást értek el. (Mindegyik kiadás 100 ezer példányban nyomatta Emich Gusztáv. Oh ti boldog menybeli költők!) Komócsy Lajos és Sárossy Gyula bachannális párbajt vívnak, vagyis ki issza le hamarabb a ma-

sikat az asztal alá. Csokonay Vitéz Mihály most issza 600-szor a brudert Reviczky Gyulával.

Amint az én Gyula barátomat megláttam, megfeledezve magamról, felkiáltok:

— Szervusz Gyula!

Alig, hogy kimondtam, az ég kapuja nagy csattanással kinyilt és szédítő gyorsasággal zuhantam le a földre.

Felkelek. A nap égető heve perzselte arcomat. Dél volt. Tizenkét óra hosszat aludtam és ez idő alatt a menyországon csarnokai közül az irokéihoz jutottam el, tovább nem. De mivel ezek közt láttam, minden rend és rang különbség nélkül, hogy az emberek odafönn is oly önzők, garázdák, lelketlenek, izgágák, versengők, kapzsjak, mint a földön: azóta egy csepp kedvem sincs a menyországon jutni.

Nos, most már tudják mi a menyorszag?

Most se?

— A pokol előszobája.

(Vége.)

óta, mint iskolaszéki jegyző is szolgál.

A hivatkozott ujdonság többek közt hivatalos hanyagsággal vádol az iskolaszéki teendők teljesítése körül azért, mert a polgári iskolánál imént alkalmazott tisz. Droppa Károly és Varga Mihály segédlelkész urak fizetésükhöz nem jutottak. Már engedelmet kérek, hogy lehet az iskolaszéki jegyzőt okolni azért, mert a községi pénztár nem fizetett? Nem fizetett még akkor sem, midőn az iskolaszék elnöke sajátkezűleg vezette rá a nyugtára a kiutaló végzést.

Azt is írja még a tisztelt ujság-író ur, hogy az iskolaszéki ülések jegyzőkönyveit öt—hat hét alatt sem vagyok képes elkészíteni. No hát uram sziveskedjék odafaradni az iskolaszék hiv. helyiségébe s ott személyesen meggyőződhetik arról, hogy az e hó 3-ki ülésből felvett jegyzőkönyv is már a kir. tanfelügyelőséghez régebben betérjesztetett. — Kiadványozni én — különösen fontosabb ügyet — csak akkor szoktam, midőn a jegyzőkönyvet a kir. tanfelügyelőség látta-mozva visszaküldi. Mert csak olyan intézkedések hajthatók végre, mikhez a kir. tanfelügyelő hozzájárul.

És éppen a tisztelendő urak alkalmaztatását kifogásolta a tanfelügyelőség.

De feltéve, hogy a jegyzői teendők teljesítésében hanyag voltam, akkor meg éppen az iskolaszék volna hibás, miért türte el hanyagságomat? Különbén én nem ajánlkoztam a jelenlegi iskolaszéknek jegyzőül, bár megtisztelő reám nézve, hogy akkor, midőn a volt iskolaszék tagjai néhány kivételével lemondottak és a jelenlegi iskolaszék megalakult, ujlag felkérték a jegyzői állásra.

Azt a havi 10 frtot pedig, a mivel a jegyzői állás díjazva van, ne tessék tölem sajnálni, sem szememre lobbantani, mert bizony azért nagyon meg kell dolgozni bárkinek is.

Végül még csak azt jegyzem meg, hogy a fegyelmi vizsgálattal való fenyegetéstől éppen nem félek; olyan ijesztgetés az csak, mint ha rám fognának egy elöltöltő puskát, melynek a pora is, golyója is meg a folytása is a — „Tiszavidék“ mérges cikkeiből volna készítve; csütörtököt mond az ilyen puska, vagy ha besül is, hát csak durran, de emberben kárt nem tesz.

Sövényházy Antal

polg. isk. tanító, iskolaszéki jegyző

UJDONSÁGOK.

— Október 22.

— Hock János beszámolója. A f. hó 4-én tartotta meg városunk országgyűlési képviselője beszámolóját a város közházánál. Ugy látszott, hogy képviselőnk működésével népünk nem igen volt megelégedve, dacára annak, hogy remek szónoki tehetségével iparkodott kielégíteni választóit. Azt mondták rá, hogy a szónoklat nagyon szép mesterség ugyan és hasznát is veheti a ki ért hozzá, de Csongrád közönségének nem annyira erre lenne szüksége, hanem inkább tettek. Már pedig a képviselő ur 2 év leforgása alatt mit sem tett a közönség érdekében. Éppen ezért be-

számolóját nagyon hidegen fogadták, sőt elégtelenségüknek gyakori közbeszólásaikkal adtak kifejezést.

Nagy hatást akart elérni képviselőnk az egyház politikai reform elleni izgatásával, azonban nagy csodálkozására azt mondták neki, hogy erről már más alkalommal is beszélt eleget; most már beszéljen egy keveset a bor fogyasztásról. Erre aztán azt mondta, hogy a fogyasztási törvény javaslatot ő nem szavazta meg; sőt annak idejében határozottan ellene szavazott, de Szivák megszavazta, tehát annak nem ő, hanem Szivák az oka.

Ezen kijelentésére csakugyan eszünkbe jutott a képviselő ur „somogyi embere“, a ki szerinte egyszer azt a nagy mondást eresztette ki foga közül, hogy „könnyebb hazunnyi, mint kapányi.“ Ugyanis: a fogyasztási törvényt 1888-ban hozta az országgyűlés.

Abban az időben pedig Hock János ur még a kormánypart kebelébe tartozott és így a fogyasztási törvényjavaslatot meg is szavazta. Az igaz, hogy ugyanakkor Szivák is megszavazta, de Szivák mégis kitudta vinni a miniszteriumnál, hogy a borfogyasztást a város olesón bérbe vehette, anélkül, hogy a termelőket felelte megadóztatta volna. Hock János ur pedig meg is szavazta, meg nem is segített rajtunk, mert ő a „somogyi emberrel“ tart.

Hock János ur után Sima Ferencz ur szólott, az volt csak a baja, hogy nagyon el volt rekedve. A rekedtséggel azonban gyászosabban adta vissza azon hazafiui nagy szomorúságot, mi keblén rágódik, a haza kétségbeesztő sorsa miatt.

Balogh János Szentos város országgyűlési képviselője hamisítatlan szónoki hévvel emelte ki azt a rendkívüli nagy tiszteletet és vonzódást, melylyel Hock János ur iránt viseltetik.

Végre Csemegi Antal bíró ur szólott a néphez olyaténképpen, hogy „tekintőleg“ a hangulat nagyon nyomott. De ennek nem Hock János az oka, hanem a borfogyasztási illeték. Ezen pedig ő fog segíteni még holnap reggel, „tekintőleg“ majd holnap! Majd elvégzi ő a miniszterrel, hogy a bor ne 10 napig, hanem „tekintőleg“ 30 napig forrjon meg.

A szónoklatok alatt a közrendet és csendet Eszes Mátyás és Hegyi Antal urak tartották fent, a mennyiben két elégtellen polgárt kilóditottak.

— Gyűlések a vármegyén. Csongrádvármegye törvényhatósága a f. hó 26-án tartja évnegyedes rendes közgyűlését. A közgyűlést megelőzőleg f. hó 23-án a vármegyei állandó választmány, f. hó 25-én délelőtt pedig a közigazgatási bizottság ülésez.

— Szüret végén beköszöntött a hideg a f. hó 19-én virradóra fehér deres lepelt borította a földet, 20-án éjjel pedig meglehetősen kemény fagy volt. Itt az ideje, hogy futni valóról gondoskodjunk. Pedig a fa mérge drága, egy szük öl nem ép 1-ső rendű tűzifa 13 frt. Ennek a mérge drágaságának a rakpartdíj az okozója; amennyiben idegen fakereskedők nem rakodhatnak ki. A szüret meglehetősen sikerült. Azt lehet mondani a szőlő számitáson felül jól fizetett. Csak az a baj, hogy a must ezukortartalma a nem permetezett szőlőknél alig éri el a 14—15°-ot. Még a permetezett szőlők mustja 17—17.5°-ot is eléri.

— Vasútmegnyitás. A szentes-vásárhelyi vasut műtanrendőri bejárása, mely már két ízben lett elhalasztva, végre a f. hó 21-én, szombatn meg lett és ezzel az új vasutvonal átadatott a forgalomnak.

— Katona szökevények. Két fiatal baka, Bujáki Sándor és Deák János megunták a katona életet; de az is lehet, hogy haza kívánczoltak a szüretre és ott hagyták a kaszárnyát. Még ki sem pihenték magukat, már is a csendörök kezei közé kerültek. Vissza kísérték őket állomás helyökre.

— Almát lopott. Samu Pál nevű béres almára éhezett. Nyakába vetette a tarisznyáját, aztán neki a szőlőknek. Azonban a sors utját senki sem ismeri. Éppen javában szedegette az almát, volt is már a tarisznyába jócskán, midőn a csész hivatlanul ott termett. Hogy a menekülés bizonyosabb legyen, ott hagyta a tarisznyáját, kalapja pedig lemaradt a fejéről. Így azután megtudta a csész, hogy ki volt az alma tolvaj. A többi könnyű kitalálni.

— Hírek Amerikából. Az „Amerikai Nemzetőr“ f. hó 4-én megjelent száma a chicagói világ kiállításra vonatkozólag megjegyzi, hogy a világ minden népének ott kivolt állítva az egyenruházata csak az m. kir. honvédségnek nem. Pedig mint monja, ha a magyar katonai egyenruha, pl. a honvéd huszáré képviselve lett volna, a világ összes egyen ruháit elhomályosította volna. Hogy a magyar katonai egyenruházat miért nem volt kiállítva, azt mi sem értjük. Ugyan csak az „Amerikai Nemzetőr“ ad hírt arról is, hogy az amerikai pánszláv tótok Chicagóban nagy gyűlést tartottak. A gyűlésen különösen a magyarok ellen demonstráltak. Előképekben bemutatták azt is miképpen viszik az m. kir. csendörök a tót fiukat erőszakkal magyarosítani. Azután meg bemutatták, hogy miképpen üldöz a vitéz boeskoros tót, a csizmás magyart, a magyar nagy félelmében elveszti csizmáit, mire a tót leül leoldja boeskorát és felhuzza a magyar ember sarkantyús csizmáit és abban járja a tót nemzeti táncot tánczközben meg iszik egy üveg denaturalizált spiritszt és élteli pán Hurbánt. A m e r i k a i h o n f i t á r s a i n k elhatározták, hogy az 1896-iki ezred éves kiállításra, haza randulnak. Bizottságot is alakítottak, akik az utiköltségre alapot fognak gyűjteni. A bizottság al-elnökéül barátunkat Ujváry Kis Imrét választották meg.

— Lapunk könyvnyomdájában egy jó házból való fiu fizetéssel tanonczul azonnal felvétetik.

Szerkesztői üzenet.

L. S. urnak helyben. Versét, melyet beküldött, jelenleg nem közölhetjük, mert nagyon kevés volt a helyünk. Majd később, ha szükség lesz rá, közölni fogjuk.

I R O D A L O M.

Uj könyvek.

Az őszi napok beálltával a közélet és kultura minden ágában bizonyos örvendetes mozgást és agilitást tapasztalunk. A holt évadot az elevenség és életkedv váltja fel és minél inkább közeledünk az év vége felé, annál lázasabb és hevesebb a köztevékenység minden téren.

A karácsonyi és ujévi piacz már moss veti előre sugárait. A forgalmi életnek ét üzleti elevenségnek a netovábbja ez a készülődés. A kinek az be nem üt, az ugyan hiába spekulál az év többi szakaira. Persze ez nem vonatkozik sem az uszodabérlő, sem a szalmakalapgyártó urakra.

De nemcsak a szorosán vett materiális foglalkozásu emberekre nézve fontos a karácsony közeledte, hanem fontos a szellemi vállalatokra is. Még az irodalom és művészet is ilyenkor lélekzik fel igazán. Neki a téli virágzás hozza meg az igazi édes és üdítő gyümölcsöket.

Az Atheuaeum, a mely évtizedek óta soha sem lankadó buzgalommal és kitartással ad életet a hazai és külföldi irodalom legértékesebb műveinek, most is első a küzd-téren és már most áll ki három diszes könyvel az őszi könyvpiaczra. Egész röviden és tárgyilagosan fogjuk ismertetni eme megjelent három munkát.

soha sem lankadó buzgalommal és kitartással ad életet a hazai és külföldi irodalom legértékesebb műveinek, most is első a küzdőtéren és már most áll ki három díszes könyvvel az ősi könyvpiacra. Egész röviden és tárgyilagosan fogjuk ismertetni eme megjelent három munkát.

Korolenko W. „A vak zenész” című regénye. Az Athenaeum Olvasótárának legújabb kiadványa. Ez az olvasótár már igen sok becses és érdekesítő munkával gyarapította az irodalmat. Még pedig úgy eredeti, mint fordított művekkel. E regény az utóbbi kategóriába tartozik. A délorosz világ társadalmi életéből egy megkapó kép. Egy boldog és előkelő orosz nőnek kis fia születik és senki sem veszi észre, a csecsemőn, hogy nyitott szemű daczára vak, csak a gondos anyai szem. Gyönyörűen van jelezve a szerencsétlen anya megmérhetlen fájdalma és az a küzdelem, a melyet később a világtalan férfi önmagával és a sorssal véghez visz, a midőn öntudatra ébredve a színeket szeretné látni és egymástól megkülönböztetni. A gyermeknél az egyik érzék hiányát a hallás rendkívüli kifejtésége dusan kárpótolja kárpótolja és annak segítségével fenomenális zongoraművészsé válik. Igazi orosz szentimentalizmussal és becsülettel van ez érdekes regény megírva.

Nagyon kedves részlete a regénynek az orosz paraszt fiú tilinkózása, a ki önkészítette tilinkójából mély, érzelmes hangokat csal ki és ez által teljesen elhomályosítja a drága bécsi zongorát, a mely nem bír versenyezni az egyszerű pusztai hangszer behizelgő lágyságával. A mikor pedig a vak művész szerelemre gyulad a soha sem látott imádott leány iránt, ez a rész valóban mesteri kézzel és sok pszichológikus ismerettel van megrajzolva.

Adácsi. Aquarellek és Croiqua a gazdasági életből. Tizenkét elbeszélés, a mely mind a mezőgazdasági és falusi jó világból meríti tárgyait és alakjait is. Az írói álnév alatt egy magas rangú gazdasági szakférfi rejlik, a kinek a maga kedvelt szakmájában már eddigelé is országsszerte elismert nagy érdemei vannak. Hogy mennyire lelkesedik azért az osztályért, a mely a földet műveli, bizonyítja ez a 12 elbeszélés, a melyben igazi testvéri és bajtársi szeretettel szerepelteti az ő értelmes és kedvelt tisztartóit, ispánjait és gazdasági őrökjait.

Igen szép és érdekes előszót írt e könyvhöz Rakosi Jenő, kiből szintén gazdaságt akartak szülei nevelni. A szerző pedig, a ki élményeit és emlékeit írta le e 12 elbeszélésben, igazán hálára kötelezte azt az osztályt, amelynek életét, gondolkodását, egyszerű, de boldog időtöltését a kedély és humor derűs sugaraival világította meg. A mű szerzője e mellett egy járattan utat nyitott meg, mert alig van a társadalmi életnek olyan ága, a mely egyik-másik könyvben a maga tényezőivel együtt ismeretve ne lett volna, csak éppen erről a derék, munkás, értelmes és intelligens gazdasági elemről és annak életéből hiányoztak eddigelé a rokonszenves ismertetések. Ez a könyv e téren uttörőnek mondható.

Az első elbeszélésében (Úszke ispán) megkapó színekkel ecseteli a falusi nép életét, megragadóan állítja egymással szembe a munkás, becsületes és korrekt jellemű szegény ispánt a léha, lelkiismeretlen és élvhajász grófi urfival a telen a fővárosban tombó, nyárbán vakációzni megy a faluba és itt is emlékül hagyja átkos lelkületének nyomait. Csupa szív és lélek ez az elbeszélés és a maga közvetlenségével élénken hat.

Derűs humor vonul át amaz elbeszélésben a melyben „nemzeti eledel”-nek: a káposztának zeng apológiát, valamint igen elmésen van megírva a kukorica szüret is. Találó ötletei is kiválóak. A hurkát tudvalevőleg a sertésnek saját husával szokták megtölteni. Ez írt a szerző a különben is duzzadó és méltóságteljesen elterülő hurkát következetesen „ötlet hurká”-nak titulálja. És valamennyi elbeszélésben így vonul keresztül a jó kedv és a humor. Sok helyen

annyira intim sz elbeszélés tónusa, hogy azt más foglalkozásbeli alig képes megérteni, de annál jobban érti meg a gazdaközönség.

Méltó e könyv arra, hogy a nagy közönség elolvassa és néhány derült órát szerezzen magának. De arra meg nagyon is rászolgált, hogy valamennyi gazda tiszt. tisztartó, ispán, kasznár és őrök megszeresse. Mert e könyvben kizárólag az ő kis világuk van élethíven lefotografálva. A könyvek ára 1 frt 50 kr és izléses kiállítására díszes külalakja máltová teszi a legelőkelőbb szalon asztalára is.

Új zeneművek. A pécsi Valentin Károly fia zeneműkereskedés kiadásában a következő új zeneművek fölülte csinos kiállításban je entek meg:

I. KLÁRIKA CSARDÁS. Zenéjét szerző Darázs Miska, szövegét írta Zoltán Vilmos. II-ik kiadás ára 1 frt.

Ezen piéce Küry Klárának a népszínház kiváló tagjának van ajánlva és ennek sikerült arcképével ellátva.

II. DANKÓ PISTA legújabb nótáinak 1-ső füzeté, tartalmaz két nótát és pedig:

1) Hallod rózsám Katika . . .

2) Száraz malom van a falu végén . . .

Mindkét nótának szövegét is Dankó

Pista írta, és Vidor Pálnak a népszínház jeles tagjának ajánlotta Ára 60 kr.

Ezen zeneműveket a jó magyar zenét kedvelő közönségnek a legmelegebben ajánlhatjuk különösen a Dankó nótáit, melyek valóban meg is érdemlik, hogy országsszer- te elterjedjenek.

A nóták szövegét lapunk mai tárcza rovatában közöljük.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.

Kiadóaptalajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

Vasuti menetrend.

Csongrádról indul	d. e.	—	—	9.22
Gátérre érkezik	—	—	—	9.57
Félegyházára	—	—	—	10.21
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	—	12.19
Szegedre érkezik	—	—	—	1.47
Budapestre ind. (gy. v.)	—	—	—	11.06
Budapestre érkezik	d. u.	—	—	1.25
Csongrádról ind.	d. u.	—	—	3.00
Gátérre érkezik	—	—	—	3.37
Félegyházára	—	—	—	4.01
Szegedre ind. (gy. v.)	—	—	—	4.44
Szegedre érkezik	—	—	—	5.45
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	—	8.02
Szegedre érkezik	—	—	—	9.35
Budapestre ind. (sz. v.)	—	—	—	4.55
Budapestre érkezik	—	—	—	8.50

Budapestről ind. (sz. v.) d. e.	—	—	8.30
Félegyházára érkezik	—	—	12.11
Csongrádra ind. d. u.	—	—	12.25
Gátérre érkezik	—	—	12.52
Csongrádra	—	—	1.25
Szegedről ind. (gy. v.)	—	—	10.01
Félegyházára érkezik	—	—	11.04
Csongrádra ind.	—	—	12.25
Csongrádra érkezik	—	—	1.25
Budapestről (gy. v.) ind.	—	—	2.20
Félegyházára érkezik	—	—	4.43
Csongrádra ind.	—	—	5.10
Gátérre érkezik	—	—	5.38
Csongrádra	—	—	6.10
Szegedről ind. sz. v.	—	—	3.05
Félegyházára érkezik	—	—	4.39
Csongrádra ind.	—	—	5.10
Gátérre érkezik	—	—	5.38
Csongrádra érkezik	—	—	6.10

Hirdetések.

Essenciákat

rum, cognac, mindennemű szesz italok, asztali likőrök és különleges-ségek azonnali elhibázhatatlan elkészítésére a legkitűnőbb minőségben szállítok.

Azonfelül ajánlok 80 foku vegyileg tiszta eczetszenczít kellemes ízű boreczet és közönséges eczetek gyártásához. Leírások és használati utasítások ingyen mellékeltenek. 5--50

Kiváló eredményért kezeskedek.

Árlapot bérmentve küldök.

Pollák Károly Fülöp

Essenciák különlegességi gyára

P R A G.

Megbízható ügynökök kerestetnek.

Van sserencsém az igen tisztelt közönség becses tudomására adni, hogy lakásomat Budapestről Csongrádra téve át,

ORVOSI GYAKORLATOMAT

az orvosi tudományok minden ágából megkezdtem.

Med. Univ.

DR. GESMAI JÓZSEF,

egyetemes orvostudor.

Rendel d. e. 7-8-ig. — D. u. 2-3-ig.

LAKIK FŐTÉREN A FUTÓ-FÉLE HÁZBAN.